

Svenska Målareförbundet stämmer Måleriföretagen i Sverige i Arbetsdomstolen

Bakgrund

I dag har många medlemmar i praktiken en arbetsvecka på 50 timmar men har bara betalt för 40 timmar, då kollektivavtalet för måleriyrket historiskt tillämpats av arbetsgivaren så att restiden till och från arbetsplatserna ligger utanför arbetstiden.

2015 kom en EU-dom som fastslog att resor till och från arbetet är att betrakta som arbetstid om arbetstagarna utgår från sitt hem till olika arbetsställen. Svenska Målareförbundet menar att domen är tillämplig för de som arbetar på Måleriavtalet då förutsättningarna är lika som det fall EU-domstolen prövat. Målareförbundet har velat förhandla med Måleriföretagen i Sverige för att göra en branschanpassning i kollektivavtalet av de principer som EU-domstolen slagit fast. Detta har Måleriföretagen avvisat. De anser att EU-domen inte har någon betydelse för måleribranschen. Därför har vi istället tvingats till en rättslig process. Vi har nu stämt Måleriföretagen i Sverige samt ett av deras medlemsföretag till Arbetsdomstolen för att få saken prövad.

EU-domstolens dom i Tyco-målet (C-266/14)

Målet gällde installatörer vid det spanska företaget Tyco, vars anställda installerar säkerhetsutrustning hos företag och privatpersoner.

Enligt EU-domstolen är det arbetstid och inte viloperiod om arbetstagaren står till arbetsgivarens förfogande och utför aktiviteter eller uppgifter. Domstolen framhåller att arbetarna hos Tyco står till arbetsgivarens förfogande under arbetsresorna och inte har möjlighet att använda tiden fritt.

I Tyco-målet hade arbetstagarna inte någon fast bestämd arbetsplats eller arbetsplats där arbetet vanligtvis utförs. EU-domstolen konstaterar att under sådana omständigheter är det fråga om arbetstid när arbetstagarna dagligen reser mellan bostaden och den första respektive den sista kund som arbetsgivaren anvisar.

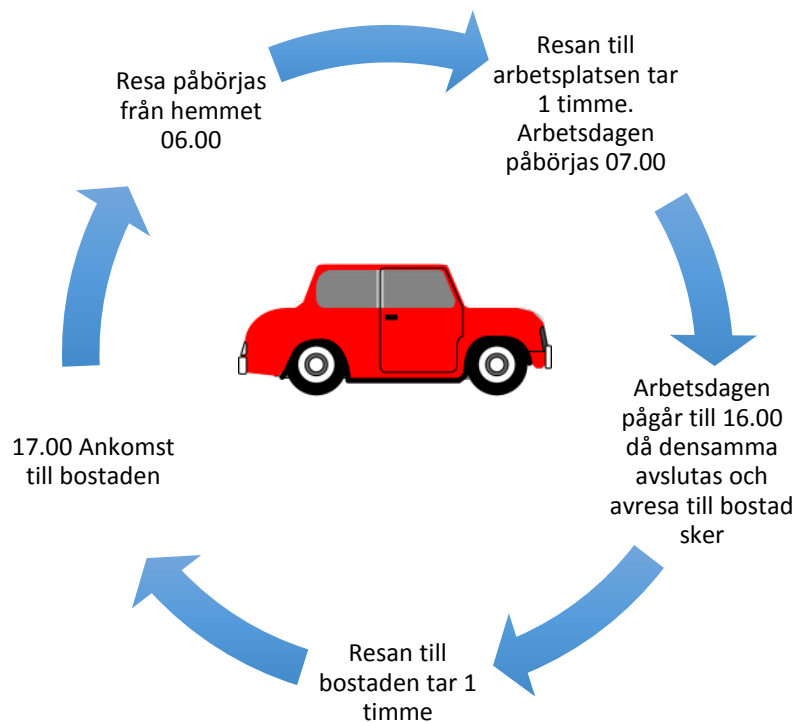
Hur påverkar det målarnas avtal?

Domen påverkar målarnas rese- och arbetstidsbestämmelser i grunden då det är helt nya förutsättningar som gäller. Det är enligt Målareförbundet inte längre möjligt att resa till och från arbetet utanför arbetstid.

Resorna blir en del av arbetstiden vilket innebär att om arbetet påbörjas kl 07.00 så görs detta när resan påbörjas vid hemmet. Arbetsdagen avslutas kl 16.00 i samband med ankomst till bostaden. Rent konkret innebär det att den produktiva måleriarbetsdagen minskar i tid med vad restiden tar i anspråk.

Exempel, dagens kollektivavtal utan hänsyn taget till Tyco-domen

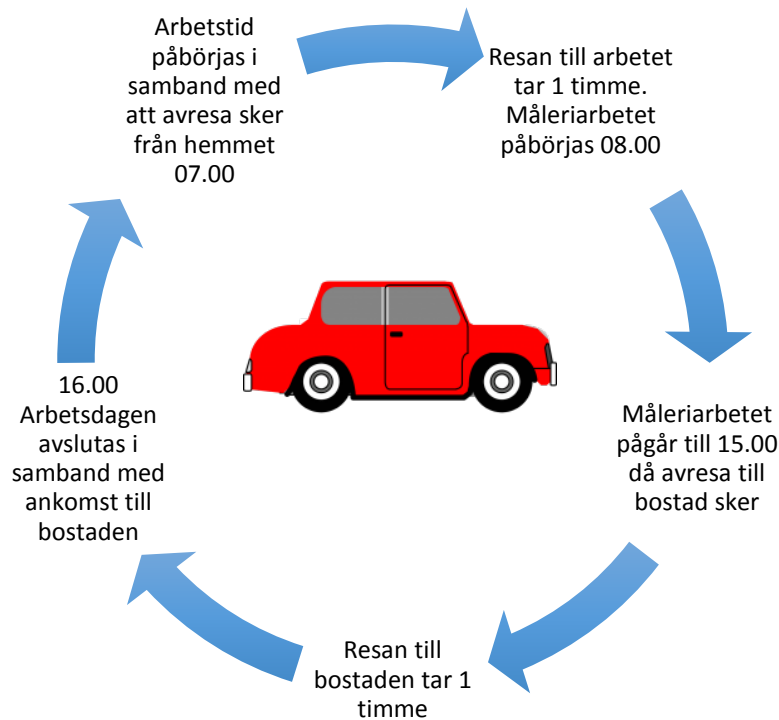
Om det är en timmes resa till arbetsplatsen från bostaden och en timmes resa hem till bostaden blir det två timmars restid per dag. Dessa två timmar ingår inte i den ordinarie 8 timmars arbetsdagen vilket innebär att arbetsdagen ser ut enligt följande:

Målarens totala arbetsdag inklusive resor till och från arbetet är enligt exemplet ovan 10 timmar per dag vilket motsvarar 50 timmar per vecka.

Exempel, dagens kollektivavtal med hänsyn taget till Tyco-domen:

Om det är en timmes resa till arbetsplatsen från bostaden och en timmes resa hem till bostaden blir det två timmars restid per dag. Dessa två timmar ingår i den ordinarie 8 timmars arbetsdagen vilket innebär att arbetsdagen ser ut enligt följande:

Målarens totala arbetsdag inklusive resor till och från arbetet är enligt exemplet ovan 8 timmar per dag vilket motsvarar 40 timmar per vecka.

Om restiden förläggs utanför den ordinarie arbetstiden enligt ovan skall övertidsersättning utgå för denna.

Om det är en EU-dom måste inte det då gälla i Sverige också?

En EU-dom av det här slaget får genomslag i medlemsstaterna. Sverige och andra medlemsstater är skyldiga att tolka sina nationella regler så att de överensstämmer med EU-domen. Målareförbundet har föreslagit en branschanpassning i kollektivavtalet för Måleriyrket. En sådan kan endast göras om bägge parter är överens om att så skall ske vilket tyvärr inte är fallet i nuläget. Måleriföretagen hävdar att EU-domen inte har någon betydelse för måleriindustrin. Därför tvingas Målareförbundet istället inleda en rättslig process som kommer att framtvinga en förändring om Arbetsdomstolen gör samma bedömning som vi gör.

Varför har det inte gått att lösa i förhandlingar?

Målareförbundet har till Måleriföretagen i Sverige vid de två senaste avtalsförhandlingarna framfört att rese- och arbetstidsbestämmelserna i kollektivavtalet för måleriyrket bör anpassas utifrån den så kallade Tyco-domen. Detta har de avvisat helt och hållet då de säger sig göra en helt annan bedömning av EU-domen och dess betydelse.

Vid de senaste avtalsförhandlingarna framförde Målareförbundet att vi kommer att tvingas inleda en rättslig process om vi inte kan hitta en gemensam lösning. Måleriföretagen meddelade att då får det bli så vilket nu alltså är fallet.

Vad händer nu?

Vi har stämt Måleriföretagen i Sverige samt ett av dess medlemsföretag till Arbetsdomstolen vilken nu inleder en domstolsprocess i ärendet. Arbetsdomstolen kommer att göra en prövning av gällande EU-regelverk och hur dessa påverkar hur man ska se på målarnas arbetstid och rätt till ersättning för restid.

Hur lång tid kommer det att ta?

Hur lång tid det kan ta är svårt att säga, det är inte ovanligt att liknande processer i Arbetsdomstolen kan ta ett år eller mer. När Arbetsdomstolen väl är klar med sitt arbete kommer de att meddela dom i ärendet.

Hur påverkas målarna rent praktiskt av det som nu händer?

Målareförbundet hävdar att EU-domen gäller och att restid mellan bostaden och arbetsdagens första och sista kund är arbetstid och ska betalas som sådan. I väntan på Arbetsdomstolens dom har förbundet gett instruktioner om att lokala tvisteförhandlingar om ersättning för denna arbetstid ska påkallas. Förhandlingarna bör lämpligen ajourneras tills vi fått dom från Arbetsdomstolen. Tvisten i Arbetsdomstolen påverkar inte målarna rent praktiskt. De ska arbeta som vanligt enligt arbetsgivarens instruktioner.